

Veiledning til forskrift 1. juli 2011 nr. 732 om lufttrafikkledelse (BSL G 8-1)

Til PANS-ATM forordet og § 1 andre ledd

Bestemmelser om utøvelse av lokal flygeinformasjonstjeneste (AFIS) eller tilsvarende tjeneste (HFIS) som utøves til flyginger i bestemte deler av luftrommet på kontinentalsokkelen, er ikke omtalt spesielt i PANS-ATM. AFIS-/HFIS-tjenesten skal likevel så langt det er relevant forholde seg til gjennomføringsforskriften for PANS-ATM. For disse tjenestene, som AIP Norge inneholder opplysninger om, er det i tillegg fastsatt særlige instruksjoner.

Til PANS-ATM kapittel 1 Definisjoner

Norsk oversettelse av begrepene benyttet i dokumentet:

Accepting unit/controller	Aksepterende kontrollenhet/flygeleder
ADS-C agreement	ADS-C avtale
Aerodrome	Flyplass Merknad: de mer spesifikke betegnelser "avgangsplass", "destinasjonsplass", "ankomstplass" og "bestemmelsessted" tilsvarer de engelske ikke-definerte uttrykk "departure aerodrome", "destination aerodrome", "arrival aerodrome" og "destination".
Aerodrome control service	Tårnkontrolltjeneste
Aerodrome control tower	Kontrolltårn
Aerodrome elevation	Flyplassens høyde
Aerodrome traffic	Lokaltrafikk
Aerodrome traffic circuit	Landingsrunde
Aeronautical fixed service (AFS)	Fast kommunikasjonstjeneste for luftfarten
Aeronautical fixed station	Fast kommunikasjonsstasjon for luftfarten
Aeronautical ground light	Lysinstallasjoner for luftfart
Aeronautical Information Publication (AIP)	AIP
Aeronautical mobile service (RR S1.32)	Mobil kommunikasjonstjeneste for luftfarten
Aeronautical station (RR S1.81)	Luftfartsstasjon
Aerodrome Flight Information Services unit	AFIS-enhet
Airborne Collision Avoidance System (ACAS)	Luftbåret system for kollisjonsvarsling (ACAS)
Aircraft	Luftfartøy
Aircraft address	Luftfartøyets adresse
Aircraft identification	Luftfartøys kjennesignal
Aircraft observation	Observasjon fra luftfartøy (om værforhold)
Aircraft proximity	Nærpassering
Air-ground communication	Luft-bakke-kommunikasjon
AIRMET information	AIRMET
AIRPROX	AIRPROX
Air-report	Flygerapport

Air-taxiing	Lufttaksing
Air-to-ground communication	Luft-til-bakke-kommunikasjon
Air traffic	Luftrafikk
Air traffic control clearance	Klarering
Air traffic control instruction	Instruksjon
Air traffic control service	Flygekontrolltjeneste
Air traffic control unit	Flygekontrollenhet
Air Traffic Flow Management (ATFM)	Trafikkflytledelse
Air Traffic Management (ATM)	Luftrafikkledelse
Air traffic management system	Luftrafikkledelsessystem
Air Traffic Service (ATS)	Luftrafikkjeneste
Air traffic services airspaces	ATS-luftrom Merknad: BSL G 4-1 inneholder opplysninger om de klasser ATS-luftrom som kan benyttes innenfor norsk ansvarsområde.
Air traffic services reporting office	Meldekontor
Air traffic services unit	Luftrafikkjenesteenhet Merknad: I Norge inngår også AFIS-/HFIS-enhet i denne definisjonen. Funksjoner for AFIS-/HFIS-enhet er beskrevet i AIP Norge, del GEN.
Airway	Luftled
ALERFA	ALERFA
Alerting service	Alarmtjeneste
Alert phase	Beredskapsstadium
Allocation, allocate	Allokering, allokere
Alphanumeric characters (alphanumerics)	Alfanumeriske tegn
Alternate aerodrome - Take-off alternate - En-route alternate - Destination alternate	Alternativ flyplass - Avgangsalternativ - Underveisalternativ - Destinasjonsalternativ
Altitude	Høyde
Approach control service	Innflygingskontrolltjeneste
Approach control unit	Innflygingskontrollenhet
Approach sequence	Innflygingssekvens
Appropriate ATS authority	Vedkommende sertifiserte luftrafikkjenesteyter
Appropriate authority	Vedkommende myndighet (Luftfartstilsynet)
Apron	Oppstillingsplattform
Area Control Centre (ACC)	Kontrollsentral
Area control service	Områdekontrolltjeneste
Area Navigation (RNAV)	Områdenavigasjon (RNAV)
Area navigation route	Rute for områdenavigasjon

Area of Responsibility	Ansvarsområde – AoR Merknad: Norway FIR er inndelt i tre ansvarsområder, ett for hver kontrollsentral og benevnes Bodø, Stavanger og Oslo AoR. Begrepet ansvarsområde kan dog benyttes for en avgrenset mindre del av luftrummet hvor en annen lufttrafikkjenesteenhet er ansvarlig for utøvelsen av lufttrafikkjeneste (f.eks et terminalområde). Forkortelsen AoR er imidlertid begrenset til bruk ved omtale av en kontrollsentrals ansvarsområde.
Assignment, assign	Tildeling, tildele
ATIS	ATIS
ATS route	ATS-rute
ATS surveillance service	ATS overvåkingstjeneste
ATS surveillance system	ATS overvåkingssystem
Automatic Dependent Surveillance - Broadcast (ADS-B)	Automatisk posisjonsovervåking - kringkasting (ADS-B)
Automatic Dependent Surveillance - Contract (ADS-C)	Automatisk posisjonsovervåking - kontrakt (ADS-C)
Automatic Terminal Information Service (ATIS)	Automatisk terminalinformasjonstjeneste
Base turn	"Base"-sving
Blind transmission	Blindsending
Broadcast	Kringkasting
Ceiling	Skydekkehøyde
Clearance limit	Klareringsgrense
Code (SSR)	Kode (SSR)
Common Point	Felles punkt
Computer	Datamaskin
Control area	Kontrollområde
Controlled aerodrome	Kontrollert flyplass
Controlled airspace	Kontrollert luftrom
Controlled flight	Kontrollert flyging
Controller-Pilot Data Link Communications (CPDLC)	Flygeleder-fartøysjef-datalinkkommunikasjon (CPDLC)
Control zone	Kontrollsoner
Cruise climb	Marsj-stigning
Cruising level	Marsjhøyde
Current data authority	Gjeldende datainstans
Current Flight Plan (CPL)	Gjeldende reiseplan (CPL)
Data convention	Datanorm
Data Link Initiation Capability (DLIC)	Datalink oppstartevne (DLIC)
Data processing	Databehandling
Decision Altitude (DA) or Decision Height (DH)	Beslutningshøyde
Dependent parallel approaches	Avhengige parallelle innflyginger

DETRESFA	DETRESFA
Discrete code	Bestemt kode
Distress phase	Nød stadium
Downstream data authority	Nedstrøms datainstans
Elevation	Høyde
Emergency phase	Fare stadium
Estimated elapsed time	Beregnet medgått tid
Estimated off-block time	Beregnet utkjøringstid
Estimated time of arrival	Beregnet ankomsttid
Expected approach time	Antatt innflygingstid
Filed Flight Plan (FPL)	Innlevert reiseplan
Final approach	Sluttinnlegg Merknad: Begrepet ”final” anvendes som betegnelse på siste trekk av en innflyging før landing uten at innflygingen har sammenheng med en fremgangsmåte for instrumentinnflyging
Flight crew member	Flygebesetningsmedlem
Flight information centre	Flygeinformasjonsentral
Flight Information Region (FIR)	Flygeinformasjonsregion
Flight information service	Flygeinformasjonstjeneste
Flight level	Flygenivå
Flight path monitoring	Flygebanemonitorering
Flight plan	Reiseplan
Flight visibility	Flysikt
Flow control	Trafikkflytkontroll
Forecast	Værvarsel
Glide path	Glidebane
Ground effect	Bakkeeffekt
Ground visibility	Bakkesikt
Heading	Kurs
Height	Høyde
Helicopter Flight Information Services unit	HFIS-enhet Merknad: En HFIS-enhets funksjoner tilsvarer de funksjoner som utføres av en AFIS-enhet, men enheten er etablert ved en innretning på norsk kontinentalsokkel.
Helicopter Traffic Zone (HTZ)	Trafikksone for helikopter (HTZ) Merknad: HTZ omfatter luftrommet mellom havflaten og 2000 FT over middelvannstand, innenfor en radius av 5 NM fra landingsplattformen og er etablert for å angi at det i luftrommet foregår inn- og utflyging med helikopter.
Holding fix	Ventepunkt
Holding procedure	Fremgangsmåte for ”venting”
Hot spot	Potensielt konfliktområde (innenfor flyplassens manøvreringsområde)

Human Factors principles	Prinsipper for menneskelige ytelser og begrensninger
Human performance	Menneskelig ytelse
Identification	Identifisering
Identified	Identifisert
IFR	IFR
IFR flight	IFR-flyging
IMC	IMC
INCERFA	INCERFA
Incident	Luftfartshendelse
Independent parallel approaches	Uavhengige parallelle innflyginger
Independent parallel departures -	Uavhengige parallelle utflyginger
Initial approach segment	Innledende instrumentinnflygingsfase
Instrument Approach Procedure (IAP)	Instrumentinnflygingsprosedyre
Instrumentinnflygingsprosedyrer er klassifisert som følger: - Non-precision approach (NPA) procedure - Approach procedure with vertical guidance (APV) - Precision approach (PA) procedure	- Ikke-presisjonsinnflygingsprosedyre - Innflygingsprosedyre med vertikal veiledning - Presisjonsinnflygingsprosedyre
Instrument Meteorological Conditions (IMC)	IFR-forhold
Landing area	Landingsområde
Location indicator	Stedsindikator
Manoeuvring area	Manøvreringsområde
Meteorological information	Meteorologisk opplysning
Meteorological office	Meteorologisk kontor
Meteorological report	Meteorologisk rapport
Minimum fuel	Kritisk nivå for drivstoff
Missed approach procedure	Fremgangsmåte ved avbrutt innflyging
Mode (SSR)	Mode (SSR)
Movement area	Ferdselsområde
Near-parallel runways	Nesten-parallele rullebaner
Next data authority	Neste datainstans
Normal Operating Zone (NOZ)	Normal operasjonssone (NOZ)
NOTAM	NOTAM
No Transgression Zone (NTZ)	Sperresone (NTZ)
Obstacle Clearance Altitude (OCA) or Obstacle Clearance Height (OCH)	Hinderfri høyde
Operational control	Operativ kontroll
Operator	Operatør
Pilot-in-command	Fartøysjef
Position indication	Posisjonsindikasjon
Position symbol	Posisjonssymbol
Precision Approach Radar (PAR)	Presisjonsinnflygingsradar (PAR)
Pressure-altitude	Trykk-høyde
Primary radar	Primærradar
Primary Surveillance Radar (PSR)	Primærovervåkingsradar (PSR)
Procedural control	Prosedyrekontroll
Procedural separation	Prosedyreatskillelse

Procedure turn	Standard innflygingsving
Profile	Profil
PSR blip	PSR blip
Radar	Radar
Radar approach	Radarinnflyging
Radar clutter	Radarstøy
Radar contact	Radarkontakt
Radar separation	Radaratskillete
RCP type	RCP-type
Receiving unit/controller	Mottakende enhet/flygeleder
Repetitive Flight Plan (RPL)	Standard reiseplan (RPL)
Reporting point	Meldepunkt
Required Communication Performance (RCP)	Ytelseskrav for kommunikasjon (RCP)
Required Navigation Performance (RNP)	Ytelseskrav for navigasjon (RNP)
Rescue coordination centre	Redningsentral
Rescue unit	Redningsenhet
RNP type	RNP-type
Runway	Rullebane
Runway-holding position	Holdeposisjon
Runway incursion	Rullebaneinntrengning
Runway Visual Range (RVR)	Rullebanesikt (RVR)
Safety Management System (SMS)	System for sikkerhetsstyring (SMS)
Secondary radar	Sekundærradar
Secondary Surveillance Radar (SSR)	Sekundærovervåkingsradar (SSR)
Segregated parallel operations	Segregerte parallelle operasjoner
Sending unit/controller	Avsenderenhet/flygeleder
Shoreline	Kystlinje
SIGMET information	SIGMET-opplysninger
Significant point	Spesielt punkt
Situation display	Overvåkingsskjerm
Slush	Snøslaps
Snow (on the ground)	Snø (på bakken)
Dry snow	Tørr snø
Wet snow	Våt snø
Compacted snow	Kompakt snø
Special VFR flight	Spesiell VFR-flyging
SSR response	SSR-svar
Standard instrument arrival (STAR)	Standard innflygingsrute (STAR)
Standard Instrument Departure (SID)	Standard utflygingsrute (SID)
State aircraft	Statlig luftfartøy
Stopway	Stoppbane
Surveillance radar	Overvåkingsradar
Taxiing	Taksing

Taxiway	Taksebane Merknad: Ved flyplasser der taksebaner/taksebanesystemer som nevnt i definisjonens a) og b) er etablert, utgjør disse en del av oppstillingsplattformen og, med mindre annet er bestemt og publisert, inngår de ikke i manøvreringsområdet (se definisjon) hvor ansvaret for å gi opplysninger og utstedte klareringer er tillagt kontrolltårnet.
Terminal control area (TMA)	Terminalområde
Threshold	Terskel
Total estimated elapsed time	Beregnet medgått totaltid
Touchdown	Landingspunkt
Track	Trekk Merknad: I forbindelse med fremgangsmåter for instrumentinnflyging og instrumentutflyging samt ved avbrutt innflyging, benyttes de mer spesifikke begrep "innflygingstrekk", "utflygingstrekk" og "avbrutt innflygingstrekk".
Traffic avoidance advice	Forslag til unnvikelsesmanøver
Traffic information	Trafikkinformasjon
Transfer of control point	Punkt for overføring av kontrollansvar
Transferring unit/controller	Overførende kontrollenhet/flygeleder
Transition altitude	Gjennomgangshøyde
Transition layer	Gjennomgangssjikt
Transition level	Gjennomgangsnivå
Uncertainty phase	Uvisshetsstadium
Unmanned free balloon	Ubemannet friballong
Vectoring	Vektorering
VFR	VFR
VFR flight	VFR-flyging
Visibility	Sikt
Visual approach	Visuell innflyging
Visual meteorological conditions	VFR-forhold
VMC	VMC
Waypoint	Rutepunkt

Til PANS-ATM kapittel 2 ATS Safety Management

Følgende forskrifter er også relevante:

- Forskrift 8. desember 2006 nr. 1393 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker og luftfartshendelser mv. (BSL A 1-3)
- Forskrift 21. august 2003 nr. 1068 om bruk av system for sikkerhetsstyring innen flysikringstjenesten og bakketjenesten (BSL A 1-9)
- Forskrift 26. september 2005 nr. 1074 om bruk av system for sikkerhetsvurdering og sikkerhetsoppfølgingsplaner innen flysikringstjenesten (BSL A 1-10)
- Forskrift 19. desember 2014 nr. 1846 om etablering og gjennomføring av Det felles europeiske luftrom (BSL G 1-1)
- Forskrift 22. desember 2014 nr. 1902 om felles krav for yting av flysikringstjenester (BSL G 2-2)

Til PANS-ATM kapittel 3 ATS System Capacity and Air Traffic Flow Management

Følgende forskrifter er også relevante:

- Forskrift 11. november 2003 nr. 1345 om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste (BSL G 2-1)
- Forskrift 20. april 2012 nr. 344 om trafikkflytstyring (BSL G 3-1)
- Forskrift 13. mars 2007 nr. 266 om fleksibel bruk av luftrommet (BSL G 4-2)

Til PANS-ATM kapittel 4 General Provisions for Air Traffic Services

Ang. § 5 første ledd

Bestemmelsen i første ledd kommer i tillegg til bestemmelsen i punkt 4.2 bokstav a. Se for øvrig AIP Norge, GEN 3.3-2.

Ang. § 5 andre ledd

Bestemmelsen i andre ledd hører systematisk inn som en ny bokstav til punkt 4.2.

Ang. punkt 4.5.6.2.1

Siden supersonisk flyging over norsk område generelt er forbudt, vil bestemmelsen bare komme til anvendelse når den supersoniske del av angjeldende flyging finner sted utenfor norsk område eller når særskilt tillatelse til slik flyging over norsk område unntaksvis er gitt. (Jfr. Luftfartslovens forbud for sivile luftfartøyer mot å fly med overlydshastighet innenfor norsk område).

Til PANS-ATM kapittel 5 Separation Methods and Minima

Ang. § 6 andre ledd

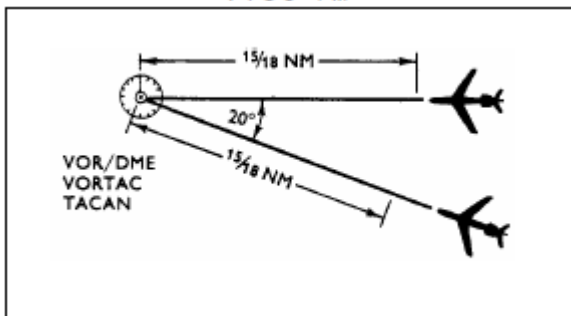
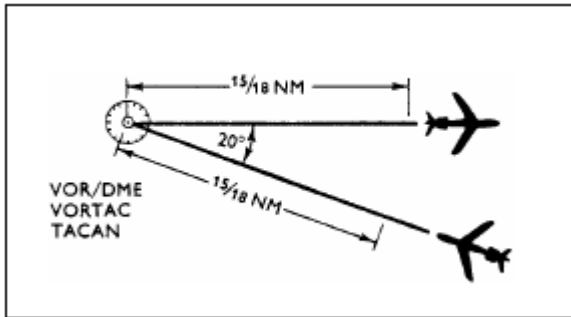
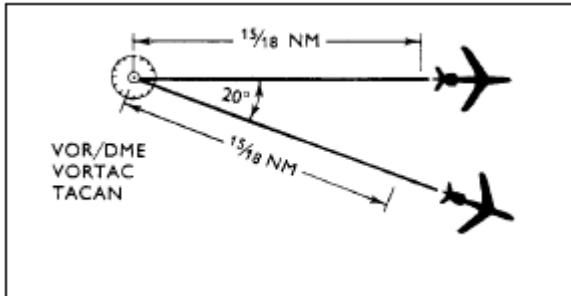
Bestemmelsen i andre ledd hører systematisk inn som en ny bokstav til punkt 5.2.1.1.

Ang. § 6 tredje ledd bokstav a:

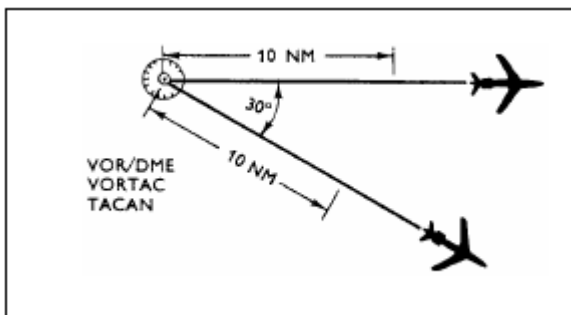
Øking av kravet til minsteavstand fra 15 NM til 18 NM ved høyder over FL 100 forutsettes å kompensere for den forskjell i reell avstand som bruk av DME og dermed måling av "slant-range" gir.

Fremstilling av § 6 tredje ledd bokstav a

Ang. § 6 tredje ledd bokstav b:

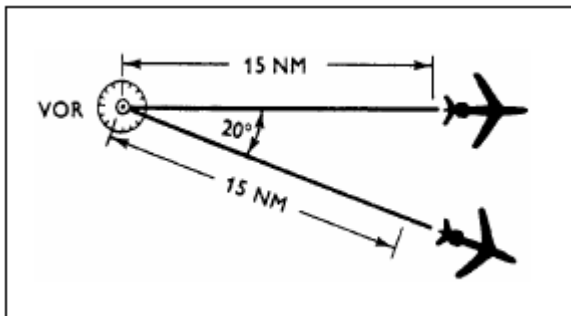
Fremstilling av § 6 tredje ledd bokstav b

Ang. § 6 tredje ledd bokstav c:

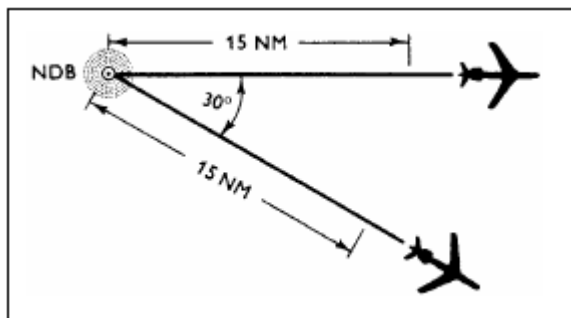
Ved bedømmelse av avstanden fra hjelpemidlet forutsettes, ut fra den metode som nyttes (og medgått tid/hastighet), at marginer som anses nødvendige legges til slik at det eksisterer visshet for at kravet til minsteavstand er oppfylt. Slike marginer bør gi minst like stor kompensasjon som den som er innebygget i pkt. a) og hvor avstanden måles ved hjelp av DME, jfr. kommentar til nevnte punkt.

Fremstilling av § 6 tredje ledd bokstav c

Kommentarer til § 6 tredje ledd bokstav e:

Fremstilling av § 6 tredje ledd bokstav e

Ang. punkt 5.4.2.1.4:

Se kommentar til punkt 4.5.6.2.1.

Ang. § 6 syvende ledd

Et avgående luftfartøys flygetrase regnes påbegynt ved luftfartøyets rotasjonspunkt.

Til PANS-ATM kapittel 7 Procedures for Aerodrome Control Service

Ang. punkt 7.2.1:

I de tilfeller tårn- og innflygingskontrolltjeneste ikke utøves av samme kontrollenhet, forutsettes kontrolltårnet å samrå seg med enheten som utøver innflygingskontrolltjeneste ved valg av bane i bruk.

Ang. punkt 7.4.1.2:

Ved opplysning om bakkevind til luftfartøy før avgang og landing skal det benyttes 2-minutters middelværdi, inkludert signifikante variasjoner fra middelværdien. Når vindretningen varierer signifikant, jf. ICAO Annex 3, Appendix 3 punkt 4.1.5.2 bokstav b nr. 2, skal de to ytterpunktene for vindretningens variasjon opplyses. Ved signifikant variasjon i vindstyrken, jf. ICAO Annex 3, Appendix 3 punkt 4.1.5.2 bokstav c, skal både maksimums- og minimumsverdien for vindstyrken opplyses.

Ved angivelse av bakkevind til luftfartøy som ber om vindmåling (wind check) under siste del av sluttinnlegget (short final) eller før avgang, skal det benyttes aktuell vind (instant wind). Aktuell vind er 3-sekunders middelværdi.

Ved angivelse av bakkevind i METAR skal det benyttes 10-minutters middelværdi.

Ang. punkt 7.4.1.4.2

Rapportering skal skje i henhold til forskrift av 8. desember 2006 nr. 1393 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker og luftfartshendelser mv. (BSL A 1-3).

Ang. punkt 7.10.2

Ved vurdering av om "reasonable assurance" foreligger for at atskillelse vil være til stede, forutsettes det lagt til grunn i en situasjon der landing følger etter avgang, bl.a. at det avgående luftfartøy er blitt klarert for og har påbegynt avgangen, før landingsklarering utstedes.

Ang. punkt 7.15.3

Innflygingslys omfatter også systemer som visuelt glidebaneanlegg (PAPI, APAPI, PLASI), sirklingslys (approach light beacons) og innflygingslysfyr (runway alignment indicators).

Til PANS-ATM kapittel 8 ATS Surveillance Services

Ang. punkt 8.5.3

Se også AIP Norge, del GEN 1.5 og ENR 1.6.

Ang. § 9

Norsk særbestemmelse om bruk av ATS overvåkingssystem i kombinert tårn- og innflygingskontrolltjeneste.

Ved utøvelse av kombinert tårn- og innflygingskontrolltjeneste er det tårnkontrolltjenesten som skal være premissgivende for omfang og innhold i den tjenesten som ytes. Tårnkontrolltjeneste baseres hovedsaklig på visuell overvåking av trafikken på manøvreringsområdet og i nærheten av flyplassen. Luftfartøy skal kun unntaksvis vektoreres fra kombinerte tårn- og innflygingskontrollposisjoner.

Til PANS-ATM kapittel 9 Flight Information Service and Alerting Service

Ang. punkt 9.2.1.4

Midlertidige restriksjonsområder kan på visse vilkår opprettes på kort varsel, kontakt NOTAM-kontoret.

Ang. punkt 9.2.2.1

Siden det i Norge ikke er krav til å sende ”operations normal” meldinger, vil heller ikke uteblivelse av slike meldinger medføre at lufttrafikkjenesten iverksetter “Uncertainty Phase”.

Til PANS-ATM kapittel 11 Air Traffic Services Messages

Ang. punkt 11.4.2.4.2

For VFR-flyginger og IFR/OAT-flyginger kan RQP også sendes til ARO på avgangstedet.

Ang. punkt 11.4.3.4.2

Dersom et luftfartøy har mottatt aktuelle væropplysninger, eventuelt i form av en ATIS-utsendelse, og det av opplysningene fremgår at rullebanen må være fuktig/våt, kan særskilt opplysning om forholdet utelates.

Til PANS-ATM kapittel 12 Phraseologies

Fraseologier i kapittel 12 og forskriftens § 13 som er oversatt til norsk er gjengitt til slutt i veiledningen.

Ang. punkt 12.2.6

BSL G 8-1 § 16 har fraseologi til bruk mellom lufttrafikkjenesteenheter og bakkepersonell.

Ang. § 14 første ledd bokstav b

Fraseologien skal kun benyttes for bevegelser på rullebanen som er knyttet til avgang eller landing.

Ang. § 14 første ledd bokstav c

RULLEBANEN ER OPPTATT (årsak)/RUNWAY OCCUPIED (årsak)

Med dette forstås årsak til at rullebanen ikke er klar.

Ang. § 14 første ledd bokstav d

Ved bruk av denne fraseologien skal det alltid gis trafikkinformasjon til alle involverte parter. AFIS fullmektig skal særskilt nøye overvåke trafikken for å sikre at utilsiktet avgang ikke foretas. Fraseologien kan også benyttes for at luftfartøy kan stille opp i avgangsposisjon for å vente på klarering fra overliggende kontrollenhet til å entre kontrollert luftrom eller vente på at konfliktrafikk i luften ikke lenger utgjør noen konflikt i forhold til avgangen. Fraseologien skal kun benyttes i forhold til rullebanen og ikke i forhold til andre deler av manøvreringsområdet som for eksempel å tilkjennegi taksebaners tilgjengelighet.

Ang. § 16 Norske særbestemmelser om fraseologi til bruk mellom lufttrafikkjenesteenheter og bakkepersonell

Fraseologiene er angitt med ord i store bokstaver og viser meldingenes tekst uten kallesignal for luftfartøy eller lufttrafikkjenesteenhet.

Tekst i parentes med små bokstaver angir opplysninger som må føyes til for at meldingen skal bli fullstendig eller at alternative utforminger er mulig.

Klammeparenteser er benyttet for å indikere at alternative tilleggsutforminger kan benyttes, og at tilføyelser kan være nødvendig i bestemte situasjoner.

Fraseologi for bakkepersonell er merket med to stjerner (**).

Fraseologi knyttet til tauing er angitt i PANS-ATM punkt 12.3.4.5.

Fraseologi til bruk i forbindelse med banerapportering kan utledes av PANS-ATM punkt 12.3.1.10.

Ang. § 16 punkt 9 og 10

Sikkerhetsområder er beskrevet i BSL E 3-2.

Til PANS-ATM kapittel 15 Procedures related to Emergencies, Communication Failure and Contingencies

Ang. § 18 andre ledd

Bestemmelsen i andre ledd hører systematisk inn som en ny bokstav til punkt i 15.1.4.

Til PANS-ATM kapittel 16 Miscellaneous Procedures

Ang. § 19

I Norge dekkes dette punktet gjennom forskrift av 8. desember 2006 nr. 1393 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker mv., og om lagring, utveksling og utlevering av rapporterte opplysninger (BSL A 1-3).

Til PANS-ATM Appendix 2 og 4

Ang. Appendix 2 Flight Plan Item 8 Type of Flight

Med "general aviation" forstås alle sivile flybevegelser unntatt regelbunden luftfart og ikke-regelbunden luftfart som utføres mot vederlag.

Ang. § 20 andre ledd

I Norge dekkes dette punktet gjennom forskrift av 8. desember 2006 nr. 1393 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker mv., og om lagring, utveksling og utlevering av rapporterte opplysninger (BSL A 1-3).

Norsk oversettelse av fraseologi i Doc 4444 kapittel 12, forskriften § 13 og Doc 7030 kapittel 10.

Norsk oversettelse av fraseologi i Doc 4444 kapittel 12

12.3.1 Generelt

12.3.1.1 Angivelse av høyde

- a) FLYGENIVÅ (nummer)
- b) Fraseologien er ikke oversatt til norsk
- c) (antall) FOT

12.3.1.2 Høydeendringer, rapportering av høyde og vertikal hastighet

- a) STIG (eller GÅ NED) etterfulgt som nødvendig av:
  - 1) TIL (høyde)
  - 2) TIL OG HOLD HØYDESJIKT (høyde) TIL (høyde)
  - 3) SLIK AT DU KOMMER TIL (høyde) KLOKKEN (eller VED) (tid eller spesielt punkt)
  - 4) RAPPORTER NÅR DU FORLATER (eller KOMMER TIL eller PASSERER) (høyde)
  - 5) MED (antall) FOT PR. MINUTT [ELLER MER (eller ELLER MINDRE)]
  - 6) RAPPORTER NÅR AKSELERASJONEN (eller DESELERASJONEN) PÅBEGYNNES
- b) OPPRETTHOLD MINST (antall) FOT OVER (eller UNDER) (luffartøyets kallesignal)
- c) BE OM HØYDEENDRING FRA (navn på enhet) [KLOKKEN/VED (tid eller spesielt punkt)]
- d) STOPP STIGNING (eller NEDSTIGNING) I (høyde)
- e) FORTSETT STIGNING (eller NEDSTIGNING) TIL (høyde)
- f) PÅSKYND STIGNING (eller NEDSTIGNING) [INNTIL PASSERING AV (høyde)]
- g) NÅR FERDIG STIG (eller GÅ NED) TIL (høyde)
- h) FORVENT STIGNING (eller NEDSTIGNING) KLOKKEN (eller VED) (tid eller spesielt punkt)
- i) BER OM NEDSTIGNING KLOKKEN (tid)
- j) UMIDDELBART/ØYEBLIKKELIG
- k) ETTER PASSERING AV (spesielt punkt)
- l) KLOKKEN (eller VED) (tid eller sted)
- m) NÅR FERDIG (instruksjoner)
- n) OPPRETTHOLD EGEN ATSKILLELSE OG VFR-FORHOLD [FRA (høyde)] [TIL (høyde)]
- o) OPPRETTHOLD EGEN ATSKILLELSE OG VFR-FORHOLD OVER (eller UNDER eller TIL) (høyde)
- p) HVIS UMULIG (alternative instruksjoner) OG MELD FRA
- q) KAN IKKE ETTERKOMME
- r) TCAS RA
- s) MOTTATT
- t) KLAR AV KONFLIKT, RETURNERER TIL (tildelt klarering)

- u) MOTTATT (eller alternative instruksjoner)
- v) KLAR AV KONFLIKT (tildelt klarering) GJENOPPTATT
- w) MOTTATT (eller alternative instruksjoner)
- x) UMULIG, TCAS RA
- y) MOTTATT
- z) STIG VIA SID TIL (høyde)
- aa) [STIG VIA SID TIL (høyde)], KANSSELLER HØYDERESTRIKSJON(ER)
- bb) [STIG VIA SID TIL (høyde)], KANSSELLER HØYDERESTRIKSJON(ER) VED (punkt(ene))
- cc) [STIG VIA SID TIL (høyde)], KANSSELLER HASTIGHETSRESTRISKSJON(ER)
- dd) [STIG VIA SID TIL (høyde)], KANSSELLER HASTIGHETSRESTRISKSJON(ER) VED (punkt(ene))
- ee) STIG UTEN RESTRIKSJONER TIL (høyde) (eller) STIG TIL (høyde), KANSSELLER HØYDE OG HASTIGHETSRESTRISKSJONER
- ff) GÅ NED VIA STAR TIL (høyde)
- gg) [GÅ NED VIA STAR TIL (høyde)], KANSSELLER HØYDERESTRIKSJON(ER)
- hh) [GÅ NED VIA STAR TIL (høyde)], KANSSELLER HØYDERESTRIKSJON(ER) VED (punkt(ene))
- ii) [GÅ NED VIA STAR TIL (høyde)], KANSSELLER HASTIGHETSRESTRISKSJON(ER)
- jj) [GÅ NED VIA STAR TIL (høyde)], KANSSELLER HASTIGHETSRESTRISKSJON(ER) VED (punkt(ene))
- kk) GÅ NED UTEN RESTRIKSJONER TIL (høyde) (eller) GÅ NED TIL (høyde), KANSSELLER HØYDE OG HASTIGHETSRESTRISKSJONER

12.3.1.3 Minimum fuel

Fraseologi i dette punktet er ikke oversatt til norsk.

12.3.1.4 Kontrolloverføring og frekvensskifte

- a) KONTAKT (enhetens kallesignal) (frekvens) [NÅ]
- b) KLOKKEN (eller OVER) (tid eller sted) [eller NÅR DU PASSERER/FORLATER/NÅR] (høyde) KONTAKT (enhetens kallesignal) (frekvens)
- c) HVIS INGEN KONTAKT (instruksjoner)
- d) VENT FOR (enhetens kallesignal) (frekvens)
- e) BER OM SKIFTE TIL (frekvens)
- f) FREKVENSSTIFTE INNVILGET
- g) AVLYTT (enhetens kallesignal) (frekvens)
- h) AVLYTTER (frekvens)
- i) NÅR FERDIG KONTAKT (enhetens kallesignal) (frekvens)
- j) BLI PÅ DENNE FREKVENS

12.3.1.5 8.33 kHz kanalseparasjon

- a) BEKREFT ÅTTE KOMMA TRE TRE
- b) JA ÅTTE KOMMA TRE TRE
- c) NEGATIV ÅTTE KOMMA TRE TRE
- d) BEKREFT UHF
- e) JA UHF
- f) NEGATIV UHF
- g) BEKREFT UNNTATT FRA ÅTTE KOMMA TRE TRE
- h) JA UNNTATT FRA ÅTTE KOMMA TRE TRE

- i) NEGATIV UNNTATT FRA ÅTTE KOMMA TRE TRE
- j) PÅ GRUNN AV ÅTTE KOMMA TRE TRE KRAV

12.3.1.6 Skifte av kallesignal

- a) SKIFT DITT KALLESIGNAL TIL (nytt kallesignal) [INNTIL ANNEN BESKJED MOTTAS]
- b) GJENOPPTA BRUK AV REISEPLANENS KALLESIGNAL (kallesignal) [OVER (spesielt punkt)]

12.3.1.7 Trafikkinformasjon

- a) TRAFIKK (opplysninger)
- b) INGEN RAPPORTERT TRAFIKK
- c) HOLDER UTKIKK
- d) TRAFIKK I SIKTE
- e) INGEN KONTAKT [årsak]
- f) [ØVRIG] TRAFIKK (flygeretning (SYD, VEST etc.)) -GÅENDE (type luftfartøy) (høyde) BEREGNES (eller OVER) (spesielt punkt) KLOKKEN (tid)
- g) TRAFIKK ER (klassifikasjon) UBEMANNET (UBEMANNEDE) FRIBALLONG(ER) VAR [eller BEREGNES] OVER (sted) KLOKKEN (tid) RAPPORTERT I (høyde(r)) [eller HØYDE UKJENT] BEVEGER SEG MOT (retning) (eventuelle andre relevante opplysninger)

12.3.1.8 Meteorologiske forhold

- a) [BAKKE] VIND (retning) GRADER (styrke) KNOP
- b) VIND I (høyde/flygenivå) (retning) GRADER (styrke) KNOP
- c) SIKT (avstand) [retning]
- d) RULLEBANESIKT (eller RVR) [RULLEBANE (nummer)] (avstand)
- e) RULLEBANESIKT (eller RVR) RULLEBANE (nummer) IKKE TILGJENGELIG (eller IKKE RAPPORTERT)
- f) RULLEBANESIKT (eller RVR) [RULLEBANE (nummer)] (første posisjon) (avstand), (annen posisjon) (avstand), (tredje posisjon) (avstand)
- g) RULLEBANESIKT (eller RVR) [RULLEBANE (nummer)] (første posisjon) (avstand), (annen posisjon) IKKE TILGJENGELIG, (tredje posisjon) (avstand)
- h) AKTUELT VÆR (detaljer)
- i) SKYER (mengde [type] og høyde) (eller KLAR HIMMEL)
- j) CAVOK
- k) TEMPERATUR [MINUS] (tall) og/eller DUGGPUNKT [MINUS] (tall)
- l) QNH (tall) [HEKTOPASCAL]
- m) QFE (tall) [HEKTOPASCAL]
- n) (flytype) RAPPORTERTE (beskrivelse) ISING (eller TURBULENS) [I SKYER] (område) (tidspunkt)
- o) RAPPORTER FLYGEFORHOLD

12.3.1.9 Posisjonsrapportering

- a) NESTE MELDING VED (spesielt punkt)
- b) SLØYF POSISJONSMELDINGER [INNTIL (spesifisering)]
- c) GJENOPPTA POSISJONSRAPPORTERING

12.3.1.10 Tilleggsrapportering

- a) RAPPORTER PASSERING AV (spesielt punkt)
- b) RAPPORTER (avstand) NAUTISKE MIL (GNSS eller DME) FRA (navn på DME-stasjon) (eller spesielt punkt)
- c) (avstand) NAUTISKE MIL (GNSS eller DME) FRA (navn på DME-stasjon) (eller spesielt punkt)
- d) RAPPORTER PASSERING (tre sifre) RADIAL (navn på VOR-stasjon) VOR
- e) RAPPORTER (GNSS eller DME) AVSTAND FRA (spesielt punkt) eller (navn på DME-stasjon)
- f) (avstand) NAUTISKE MIL (GNSS eller DME) FRA (navn på DME-stasjon) (eller spesielt punkt)

12.3.1.11 Opplysninger om flyplass

- a) [(sted)] RULLEBANEFORHOLD RULLEBANE (nummer) (baneforhold)
- b) [(sted)] RULLEBANEFORHOLD RULLEBANE (nummer) IKKE GYLDIG
- c) LANDINGSBANE (forhold)
- d) ADVARSEL ARBEID VED (eller PÅ) (sted)
- e) ADVARSEL (angi årsak) PÅ HØYRE (eller VENSTRE) (eller BEGGE SIDE(R)) AV RULLEBANE [nummer]
- f) ADVARSEL ARBEID PÅGÅR (eller HINDRINGER) (sted og nødvendige råd)
- g) RULLEBANERAPPORT KLOKKEN (observasjonstid) RULLEBANE (nummer) (type belegg (snø, is etc.)) OPP TIL (beleggets dybde) MILLIMETER. ESTIMERT OVERFLATEFRIKSJON GOD (eller MIDDELS TIL GOD, eller MIDDELS, eller MIDDELS TIL DÅRLIG eller DÅRLIG
- h) BREMSEEFFEKT RAPPORTERT AV (luftfartøyets type) KLOKKEN (tid) GOD (eller MIDDELS TIL GOD, eller MIDDELS, eller MIDDLES TIL DÅRLIG, eller DÅRLIG)
- i) RULLEBANE (eller TAKSEBANE) (nummer) VÅT [eller STÅENDE VANN, eller RYDDET FOR SNØ (lengde og bredde som nødvendig), eller PREPARERT, eller DEKKET MED FLEKKER AV TØRR SNØ (eller VÅT SNØ, eller KOMPAKT SNØDEKKE, eller SNØSLAPS, eller FROSSET SNØSLAPS, eller IS, eller VÅT IS, eller IS UNDER, eller IS OG SNØ, eller SNØDRIVER, eller FROSNE HJULSPOR OG KANTER)]
- j) TÅRNET OBSERVERER (opplysninger om vær)
- k) FLYGER RAPPORTERER (opplysninger om vær)

12.3.1.12 Operativ status på visuelle og ikke-visuelle hjelpemidler

- a) (spesifisering av visuelt eller ikke-visuelt hjelpemiddel) RULLEBANE (nummer) (beskrivelse av feil og mangler)
- b) (type) LYS (ubrukbarhet)
- c) GBAS/SBAS/MLS/ILS KATEGORI (kategori) (status på brukbarhet)
- d) TAKSEBANELYS (beskrivelse av feil og mangler)
- e) (type visuelt glidebaneanlegg) RULLEBANE (nummer) (beskrivelse av feil og mangler)

12.3.1.13 RVSM operasjoner

- a) BEKREFT RVSM GODKJENT
- b) JA RVSM
- c) NEGATIV RVSM [(tilleggsopplysninger, f.eks. statlig luftfartøy)]
- d) KAN IKKE GI KLARERING INN I RVSM LUFTROM, HOLD [eller GÅ NED TIL, eller STIG TIL] (høyde)
- e) TURBULENS UMULIGGJØR RVSM
- f) INSTRUMENTFEIL UMULIGGJØR RVSM
- g) RAPPORTER NÅR DU ER I STAND TIL Å GJENOPPTA RVSM
- h) BEKREFT AT DU ER I STAND TIL Å GJENOPPTA RVSM
- i) KLAR TIL Å GJENOPPTA RVSM

12.3.1.14 GNSS service status

- a) GNSS RAPPORTERT UPÅLITELIG (eller GNSS KAN VÆRE UTILGJENGELIG [GRUNNET INTERFERENS])
  - 1) I NÆRHETEN AV (sted) (radius) [MELLOM (høyder)], eller
  - 2) I OMRÅDET (beskrivelse) (eller I (navn) FIR/AOR) [MELLOM (høyder)]
- b) GRUNNLEGGENDE GNSS (eller SBAS, eller GBAS) UTILGJENGELIG FOR (angi operasjon) [FRA (tid) TIL (tid) (eller INNTIL NÆRMERE BESKJED GIS)]
- c) GRUNNLEGGENDE GNSS UTILGJENGELIG [GRUNNET (årsak, f.eks. TAP AV RAIM eller RAIM VARSEL)]
- d) GBAS (eller SBAS) UTILGJENGELIG
- e) BEKREFT GNSS NAVIGASJON, og
- f) * JA GNSS NAVIGASJON

12.3.1.15 Forringelse av luftfartøyets navigasjonsnøyaktighet

RNP (angi type) (eller RNAV) IKKE MULIG [PÅ GRUNN AV (grunn, f.eks. TAP AV RAIM eller RAIM VARSEL)]

12.3.2 Områdekontrolltjeneste

12.3.2.1 Utstedelse av klarering

- a) (enhetens navn) KLARERER (luftfartøyets kallesignal)
- b) (luftfartøyets kallesignal) KLARERT TIL
- c) REKLARERT (endrede detaljer vedrørende klareringen) [RESTEN AV KLARERINGEN UENDRET]
- d) REKLARERT (endret del av ruten) TIL (spesielt punkt på den opprinnelige rute) [RESTEN AV KLARERINGEN UENDRET]
- e) FLY INN I KONTROLLERT LUFTROM (eller KONTROLLSONE) [VIA (spesielt punkt eller rute)] I (høyde) [KLOKKEN (tid)]
- f) FORLAT KONTROLLERT LUFTROM (eller KONTROLLSONE) [VIA (spesielt punkt eller rute)] I (høyde) (eller UNDER STIGNING, eller UNDER NEDSTIGNING)
- g) FLY INN I (spesifisering) VED (spesielt punkt) I (høyde) [KLOKKEN (tid)]

12.3.2.2 Angivelse av rute og klareringsgrense

- a) FRA (sted) TIL (sted)
- b) TIL (sted), etterfulgt om nødvendig av:
  - 1) DIREKTE
  - 2) VIA (rute og/eller spesielle punkter)
  - 3) PLANLAGT RUTE
  - 4) VIA EN BUE (avstand) DME (retning) AV (navn på DME-stasjon) DME
- c) (rute) IKKE TILGJENGELIG PÅ GRUNN AV (årsak) ALTERNATIV [ER] ER (ruter) MELD FRA

12.3.2.3 Angivelse av flygehøyder som skal holdes

- a) HOLD (høyde) [TIL (spesielt punkt)]
- b) HOLD (høyde) TIL PASSERING AV (spesielt punkt)
- c) HOLD (høyde) I (minutter) ETTER PASSERING AV (spesielt punkt)
- d) HOLD (høyde) TIL KLOKKEN (tid)
- e) HOLD (høyde) TIL UNDERRETTET AV (navn på enhet)
- f) HOLD (høyde) INNTIL VIDERE
- g) HOLD (høyde) INNENFOR KONTROLLERT LUFTROM
- h) HOLD HØYDESJIKT (høyde) TIL (høyde)

12.3.2.4 Spesifisering av marsjhøyder

- a) KRYSS (spesielt punkt) I (eller OVER eller LAVERE ENN) (høyde)
- b) KRYSS (spesielt punkt) KLOKKEN (tid) ELLER SENERE (eller FØR) I (høyde)
- c) ANVEND MARSJSTIGNING MELLOM (høyder) (eller OVER (høyde))
- d) KRYSS (avstand) NAUTISKE MIL, (GNSS eller DME) [(retning)] AV (navn på DME-stasjon) (eller (avstand) [(retning)] AV (spesielt punkt)) I (eller OVER eller LAVERE ENN) (høyde)

12.3.2.5 Nødnedstigning

- a) NØDNEDSTIGNING (hensikter)
- b) VIKTIG MELDING ALLE FLY I NÆRHETEN AV [eller VED] (spesielt punkt eller sted) NØDNEDSTIGNING PÅGÅR FRA (høyde) (etterfulgt som nødvendig av konkrete instruksjoner, klareringer, trafikkinformasjon etc.)

12.3.2.6 Når klarering ikke kan utstedes umiddelbart etter anmodning

KLARERING KAN VENTES KLOKKEN (tid)

12.3.2.7 Når klarering for avvikelse ikke kan utstedes

UMULIG, TRAFIKK (retning) -GÅENDE (type luftfartøy) (høyde) BEREGNES (eller OVER) (spesielt punkt) KLOKKEN (tid) KALLESIGNAL (kallesignal) MELD FRA OM DINE HENSIKTER

12.3.2.8 Instruksjoner vedrørende atskillelse

- a) KRYSS (spesielt punkt) KLOKKEN (tid) [ELLER SENERE (eller ELLER TIDLIGERE)]
- b) MELD FRA HVIS MULIG Å KRY SSE (spesielt punkt) KLOKKEN (tid) [eller I (høyde)]
- c) HOLD MACH (mach-nummer) [ELLER HØYERE (eller ELLER LAVERE)] [INNTIL (spesielt punkt)]
- d) IKKE OVERSKRID (mach-nummer)

- e) BEKREFT ETABLERT PÅ TREKKET MELLOM (spesielt punkt) OG (spesielt punkt) [UTEN FORSKJØVET TREKK]
- f) * ETABLERT PÅ TREKKET MELLOM (spesielt punkt) OG (spesielt punkt) [UTEN FORSKJØVET TREKK]
- g) FØLG TREKKET MELLOM (spesielt punkt) OG (spesielt punkt).
RAPPORTER ETABLERT PÅ TEKKET
- h) * ETABLERT PÅ TREKKET
- i) BEKREFT UTEN FORSKJØVET TREKK
- j) * JA UTEN FORSKJØVET TREKK

12.3.2.9 Instruksjoner vedrørende flyging av (forskjøvet) trekk, parallelt med klarert rute

- a) MELD FRA OM MULIG Å FLY PARALLELT FORSKJØVET TREKK
- b) FLY FORSKJØVET TREKK (avstand) TIL HØYRE/VENSTRE FOR (rute) (trekk) [SENERLINJE] [VED (spesielt punkt)] [KLOKKEN (tid)] [INNTIL (spesielt punkt eller tid)]
- c) KANSELLER FORSKJØVET TREKK (instruksjoner for å slutte seg til klarert flygerute eller annen informasjon)

12.3.3 Innflygingskontrolltjeneste

12.3.3.1 Utflygingsinstruksjoner

- a) [ETTER AVGANG] SVING HØYRE (eller VENSTRE) TIL KURS (tre sifre) (eller FORTSETT PÅ RULLEBANENS KURS (eller TREKK FORLENGET SENTERLINJE) TIL (høyde eller spesielt punkt) [(andre instruksjoner som nødvendig)]
- b) ETTER Å HA NÅDD (eller PASSERING AV) (høyde eller spesielt punkt) (instruksjoner)
- c) SVING HØYRE (eller VENSTRE) TIL KURS (tre sifre) TIL (høyde) [FOR Å AVSKJÆRE (trekk, rute, luftled etc.)]
- d) (navn og nummer på standard utflygingsrute) UTFLYGING
- e) TREKK (tre sifre) GRADER [MAGNETISK (eller RETTVISSENDE)] TIL (eller FRA) (spesielt punkt) INNTIL (tid, eller DU KOMMER TIL (fiks eller spesielt punkt eller høyde)) (FØR DU FORTSETTER PÅ RUTEN)
- f) KLARERT UTFLYGINGSRUTE (benevnelse på utflygingsrute)
- g) KLARERT DIREKTE (rutepunkt), STIG TIL (høyde), FORVENT Å RE-ENTRE SID [(SID-benevnelse)] [VED (rutepunkt)]
deretter
RE-ENTRE SID [(SID-benevnelse)] [VED (rutepunkt)]
- h) KLARERT DIREKTE (rutepunkt), STIG TIL (høyde)
deretter
RE-ENTRE SID (SID-benevnelse) VED (rutepunkt)

12.3.3.2 Innflygingsinstruksjoner

- a) KLARERT INNFLYGINGSRUTE (benevnelse på innflygingsrute)
- b) KLARERT TIL (klareringsgrense) (benevnelse på innflygingsrute)
- c) KLARERT (eller FORTSETT) (detaljer om rute som skal følges)
- d) KLARERT DIREKTE (rutepunkt), GÅ NED TIL (høyde), FORVENT Å RE-ENTRE STAR [(STAR-benevnelse)] VED (rutepunkt)

- deretter
RE-ENTRE STAR [(STAR-benevnelse)] [VED (rutepunkt)]
- e) KLARERT DIREKTE (rutepunkt), GÅ NED TIL (høyde)
deretter
RE-ENTRE STAR (STAR-benevnelse) VED (rutepunkt)
- f) KLARERT (type innflyging) INNFLYGING [RULLEBANE (nummer)]
- g) KLARERT (type innflyging) INNFLYGING RULLEBANE (nummer) FULGT AV SIRKLING TIL RULLEBANE (nummer)
- h) KLARERT INNFLYGING [RULLEBANE (nummer)]
- i) BEGYNN INNFLYGING KLOKKEN (tid)
- j) BER OM DIREKTE [(type innflyging)] INNFLYGING [RULLEBANE (nummer)]
- k) KLARERT DIREKTE [(type innflyging)] INNFLYGING [RULLEBANE (nummer)]
- l) RAPPORTER VISUELL
- m) RAPPORTER RULLEBANE [LYS] I SIKTE
- n) BER OM VISUELL INNFLYGING
- o) KLARERT VISUELL INNFLYGING RULLEBANE (nummer)
- p) MELD FRA OM DU KAN AKSEPTERE VISUELL INNFLYGING TIL RULLEBANE (nummer)
- q) KLARERT VISUELL INNFLYGING RULLEBANE (nummer), OPPRETTHOLD EGEN ATSKILLELSE FRA FORANGÅENDE (type luftfartøy og vingeirvelkategori som nødvendig) [ADVARSEL VINGEVIRVLER]
- r) RAPPORTER (spesielt punkt) [UTGÅENDE, eller INNKOMMENDE]
- s) RAPPORTER NÅR DU STARTER PROSEDYRESVING
- t) BER OM NEDSTIGNING UNDER VFR-FORHOLD
- u) OPPRETTHOLD EGEN ATSKILLELSE
- v) OPPRETTHOLD VFR-FORHOLD
- w) ER DU KJENT MED (benevnelse på innflygingsfremgangsmåte) INNFLYGING
- x) BER OM (type innflyging) INNFLYGING [RULLEBANE (nummer)]
- y) BER OM (MLS/RNAV rutebetegnelse i klarspråk)
- z) KLARERT (MLS/RNAV rutebetegnelse i klarspråk)

12.3.3.3 Venteklareringer

- a) VENT VISUELT [OVER] (posisjon), (eller MELLOM (to fremtredende landemerker))
- b) KLARERT (eller FORTSETT) TIL (spesielt punkt, navn på hjelpemiddel eller fiks) [HOLD (eller STIG eller GÅ NED TIL) (høyde)] VENT [(retning)] SOM KUNNGJORT INNFLYGINGSKLARERING (eller VIDERE KLARERING) KAN VENTES KLOKKEN (tid)
- c) BER OM VENSTEINSTRUKSJONER
- d) KLARERT (eller FORTSETT) TIL (spesielt punkt, navn på hjelpemiddel eller fiks) [HOLD (eller STIG eller GÅ NED TIL) (høyde)] VENT [(retning)] [(angitt) RADIAL, KURS, INNKOMMENDE TREKK (tre sifre) GRADER] [HØYRE- (eller VENSTRE-) HÅNDS MØNSTER] [UTGÅENDE TID (antall) MINUTTER] INNFLYGINGSKLARERING (eller VIDERE KLARERING) KAN VENTES KLOKKEN (tid) (tilleggsinstruksjoner, hvis nødvendig)
- e) KLARERT TIL (tre sifre) RADIALEN AV (navn på hjelpemiddel) VOR VED (avstand) DME FIKS [HOLD (eller STIG eller GÅ NED TIL) (høyde)] VENT [(retning)] [HØYRE- (eller VENSTRE-) HÅNDS MØNSTER] [UTGÅENDE TID

- (antall) MINUTTER] INNFLYGINGSKLARERING (eller VIDERE KLARERING) KAN VENTES KLOKKEN (tid) (tilleggsinstruksjoner, hvis nødvendig)
- f) KLARERT TIL (tre sifre) RADIALEN AV (navn på hjelpemiddel) VOR VED (avstand) DME FIKS [HOLD (eller STIG eller GÅ NED TIL) (høyde)] VENT MELLOM (avstand) OG (avstand) DME [HØYRE- (eller VENSTRE-) HÅNDS MØNSTER] INNFLYGINGSKLARERING (eller VIDERE KLARERING) KAN VENTES KLOKKEN (tid) (tilleggsinstruksjoner, hvis nødvendig)

12.3.3.4 Antatt innflygingstid

- a) INGEN FORSINKELSE VENTET
- b) ANTATT INNFLYGINGSTID (tid)
- c) REVIDERT ANTATT INNFLYGINGSTID (tid)
- d) FORSINKELSE IKKE AVGJORT (årsak)

12.3.4 Fraseologi for bruk på og i nærheten av flyplassen

12.3.4.1 Identifisering av luftfartøy TENN LANDINGSLYS

12.3.4.2 Visuelle bekreftelser

- a) BEKREFT VED UTSLAG MED BALANSEROR (eller SIDEROR)
- b) BEKREFT VED VAGGING MED VINGENE
- c) BEKREFT VED BLINKING MED LANDINGSLYS

12.3.4.3 Prosedyrer for oppstarting

- a) (område der luftfartøyet er plassert) BER OM OPPSTARTING
- b) (område der luftfartøyet er plassert) BER OM OPPSTARTING, INFORMASJON (kodebokstav for mottatt ATIS-utsendelse)
- c) OPPSTARTING GODKJENT
- d) FORETA OPPSTARTING KLOKKEN (tid)
- e) OPPSTARTING KAN VENTES KLOKKEN (tid)
- f) FORETA OPPSTARTING ETTER EGET SKJØNN
- g) START KAN VENTES KLOKKEN (tid) FORETA OPPSTARTING ETTER EGET SKJØNN

12.3.4.4 Prosedyrer for rygging (push back)

- a) (område der luftfartøyet er plassert) BER OM RYGGING
- b) RYGGING TILLATT
- c) VENT
- d) RYGG ETTER EGET SKJØNN
- e) REGN MED (antall) MINUTTERS FORSINKELSE PÅ GRUNN AV (årsak)

12.3.4.5 Prosedyrer for tauing

- a) BER OM TAUING (selskapets navn) (luftfartøyets type) FRA (sted) TIL (sted)
- b) TAUING GODKJENT VIA (spesifisering av rute som skal følges)
- c) HOLD POSISJONEN
- d) VENT

12.3.4.6 Anmodning om korrekt tid og/eller opplysninger om flyplassen i forbindelse med avgang

- a) BER OM KORREKT TID
- b) KORREKT TID (klokkeslett)
- c) BER OM OPPLYSNINGER FOR AVGÅENDE TRAFIKK
- d) RULLEBANE (nummer), VIND (retning og hastighet), QNH (eller QFE) (tall) [HEKTOPASCAL], TEMPERATUR [MINUS] (tall), [SIKT (avstand) (eller RULLEBANESIKT) (eller RVR) (avstand)] [KORREKT TID (klokkeslett)]

12.3.4.7 Prosedyrer for taksing

- a) (luffartøyets type) (vingevirvelkategori, hvis "tungt") (område der luffartøyet er plassert) BER OM TAKSING (hensikter)
- b) (luffartøyets type) (vingevirvelkategori, hvis "tungt") (område der luffartøyet er plassert) (flygereglene) TIL (destinasjonsplass) BER OM TAKSING (hensikter)
- c) TAKS TIL VENTEPOSISJON (nummer) [RULLEBANE (nummer)] [VENT KLAR AV RULLEBANE (nummer) (eller KRYSS RULLEBANE (nummer))] [KORREKT TID (tid)]
- d) (luffartøyets type) (vingevirvelkategori, hvis "tungt") BER OM DETALJERTE TAKSEINSTRUKSJONER
- e) TAKS TIL VENTEPOSISJON [(nummer)] [RULLEBANE (nummer)] VIA (spesifisering av rute som skal følges) [KORREKT TID (tid)] [VENT KLAR AV RULLEBANE (nummer) (eller KRYSS RULLEBANE (nummer))]
- f) TAKS TIL VENTEPOSISJON [(nummer)] (opplysninger som er påkrevd om flyplassen) [KORREKT TID (tid)]
- g) TA (eller SVING VED) FØRSTE (eller ANDRE) AVKJØRING TIL VENSTRE (eller HØYRE)
- h) TAKS VIA (identifisering av taksebane)
- i) TAKS VIA RULLEBANE (nummer)
- j) TAKS TIL TERMINALBYGNINGEN (eller annet sted, f.eks. OMRÅDET FOR ALMENFLYGING) [STAND (nummer)]
- k) BER OM LUFTTAKSING FRA (eller VIA) TIL (sted og rute som nødvendig)
- l) LUFTTAKS TIL (eller VIA) (sted eller rute som nødvendig) [ADVARSEL (opplysninger om farefulle forhold, taksende luffartøyer, personer etc.)]
- m) LUFTTAKS VIA (direkte, som anmodet om, eller spesifisert rute) TIL (sted, helikopterplass, område i bruk, rullebane (i eller ikke i bruk)) UNNGÅ (luffartøyer eller kjøretøyer eller personer)
- n) BER OM TILBAKEKJØRING
- o) TILBAKEKJØRING GODKJENT
- p) KJØR TILBAKE RULLEBANE (nummer)
- q) [område der luffartøyet er plassert] BER OM TAKSING TIL (annet sted på flyplassen)
- r) TAKS RETT FOROVER
- s) TAKS MED FORSIKTIGHET
- t) VIK FOR (beskrivelse av annet luffartøy/opplysninger om dets posisjon)
- u) VIKER FOR (trafikk)
- v) TRAFIKK (eller type luffartøy) I SIKTE
- w) TAKS INN I VENTEFELTET
- x) FØLG ETTER (beskrivelse av annet luffartøy eller kjøretøy)
- y) FORLAT RULLEBANEN

- z) RULLEBANEN FORLATT
- aa) PÅSKYND TAKSINGEN (årsak)
- bb) PÅSKYNDER
- cc) [ADVARSEL] SETT NED FARTEN [årsak]
- dd) SAKTNER FARTEN

12.3.4.8 Venting

- a) VENT (retning) AV (posisjon, rullebanenummer etc.)
- b) HOLD POSISJONEN
- c) VENT (avstand) FRA (posisjon)
- d) VENT KLAR AV (posisjon)
- e) VENTER
- f) VENTER KLAR

12.3.4.9 Kryssing av rullebane

- a) BER OM KRYSSING AV RULLEBANE (nummer)
- b) KRYSS RULLEBANE (nummer) [MELD FRA NÅR BANEN ER FORLATT]
- c) PÅSKYND KRYSSING AV RULLEBANE (nummer) TRAFIKK (type luftfartøy) (avstand) MIL PÅ SLUTTINNLEGGET
- d) TAKS TIL VENTEPOSISJON [(nummer)] [RULLEBANE (nummer)] VIA (spesifisering av rute som skal følges), [VENT KLAR AV RULLEBANE (nummer)] eller [KRYSS RULLEBANE (nummer)]
- e) RULLEBANEN FORLATT

12.3.4.10 Forberedelse for avgang

- a) KAN IKKE UTSTEDE (benevnelse på utflygingsrute) UTFLYGINGSRUTE (årsak)
- b) MELD FRA NÅR FERDIG [FOR START]
- c) ER DU FERDIG [FOR START]?
- d) ER DU FERDIG FOR ØYEBLIKKELIG START?
- e) FERDIG
- f) STILL OPP [OG VENT]
- g) STILL OPP RULLEBANE (nummer)
- h) STILL OPP. VÆR FERDIG FOR ØYEBLIKKELIG START
- i) (vilkår) STILL OPP (kort gjentakelse av vilkår)
- j) (vilkår) STILLER OPP (kort gjentakelse av vilkår)
- k) [DET ER] KORREKT (eller NEGATIV) [JEG GJENTAR] (gjentakelse slik det passer)

12.3.4.11 Avgangsklarering

- a) RULLEBANE (nummer) KLARERT AVGANG [MELD FRA [NÅR] I LUFTEN]
- b) (trafikkopplysninger) RULLEBANE (nummer) KLARERT AVGANG
- c) TA AV ØYEBLIKKELIG ELLER FORLAT RULLEBANEN [(instruksjoner)]
- d) TA AV ØYEBLIKKELIG ELLER VENT KLAR AV RULLEBANEN
- e) HOLD POSISJONEN, AVBRYT AVGANG JEG GJENTAR AVBRYT AVGANG (årsak)
- f) HOLDER
- g) STOPP ØYEBLIKKELIG [(gjentakelse av luftfartøyets kallesignal) STOPP ØYEBLIKKELIG]
- h) STOPPER

- i) KLARERT AVGANG [FRA (posisjon)] (nåværende posisjon, innflygings- eller avgangsområde, rullebanenummer)
- j) BER OM UTFLYGINGSINSTRUKSJONER
- k) ETTER AVGANG SVING TIL HØYRE (eller VENSTRE, eller STIG) (instruksjoner som nødvendig)

12.3.4.12 Svinge- og stigeinstruksjoner etter avgang

- a) BER OM HØYRE (eller VENSTRE) SVING
- b) HØYRE (eller VENSTRE) SVING GODKJENT
- c) VIL MELDE FRA SENERE OM HØYRE (eller VENSTRE) SVING
- d) MELD FRA I LUFTEN
- e) I LUFTEN (tid)
- f) ETTER PASSERING AV (høyde) (instruksjoner)
- g) FORTSETT PÅ KURS (magnetisk retning på rullebanen) (instruksjoner)
- h) TREKK FORLENGET SENTERLINJE (instruksjoner)
- i) STIG RETT FREM (instruksjoner)

12.3.4.13 Innflyging til landingsrunden

- a) [luftfartøyets type] (posisjon) (høyde) VIL LANDE
- b) KOM PÅ [(retning på landingsrunde)] (posisjon i landingsrunden) (rullebanenummer) [BAKKE-] VIND (retning og styrke) [TEMPERATUR [MINUS] (tall)] QNH (eller, på anmodning QFE) (tall) [HEKTOPASCAL] [TRAFIKK (detaljer)]
- c) GJØR DIREKTE INNFLYGING, RULLEBANE (nummer) [BAKKE-] VIND (retning og styrke) [TEMPERATUR [MINUS] (tall)] QNH (eller, på anmodning QFE) (tall) [HEKTOPASCAL] [TRAFIKK (detaljer)]
- d) [luftfartøyets type] (posisjon) (høyde) INFORMASJON (kodebokstav for mottatt ATIS-utsendelse) VIL LANDE
- e) KOM PÅ (posisjon i landingsrunden) [RULLEBANE (nummer)] QNH (eller, på anmodning QFE) (tall) [HEKTOPASCAL] [TRAFIKK (detaljer)]

12.3.4.14 I landingsrunden

- a) (posisjon i landingsrunden f.eks. PÅ MEDVINDSLEGG/PÅ SLUTTINNLEGG)
- b) NUMMER (nummer i trafikken) FØLG ETTER (type luftfartøy og posisjon) [tilleggsinstruksjoner om nødvendig]

12.3.4.15 Innflygingsinstruksjoner

- a) GJØR KORT INNFLYGING
- b) GJØR LANG INNFLYGING (eller FORLENG MEDVINDSLEGG)
- c) MELD FRA PÅ "BASE"-LEGG (eller SLUTTINNLEGG eller LANGT SLUTTINNLEGG)
- d) FORTSETT INNFLYGING [VÆR FORBEREDT PÅ Å GÅ RUNDT]

12.3.4.16 Landingsklarering

- a) RULLEBANE (nummer) KLARERT LANDING
- b) (trafikkopplysninger) RULLEBANE (nummer) KLARERT LANDING
- c) KLARERT "TOUCH AND GO"
- d) GJØR FULL STOPP
- e) BER OM LAV INNFLYGING (årsak)

- f) KLARERT LAV INNFLYGING [RULLEBANE (nummer)] [(høyderestriksjoner om nødvendig) (gå-rundt instruksjoner)]
- g) BER OM LAV PASSERING (årsak)
- h) KLARERT LAV PASSERING [som i f)]
- i) BER OM DIREKTE INNFLYGING (eller INNFLYGING MED SIRKLING, VENSTRE (eller HØYRE) SVING TIL (sted))
- j) GJØR DIREKTE INNFLYGING (eller INNFLYGING MED SIRKLING, VENSTRE (eller HØYRE) SVING TIL (sted, rullebane, taksebane, sluttinnlegg, avgangsområde)) [(betegnelse på innflygingsrute) ARRIVAL]. [VENT KLAR AV (rullebane i bruk, forlenget senterlinje etc.)]. [BLI VÆRENDE (retning eller avstand) FRA (rullebane, senterlinje, annet helikopter eller luftfartøy)]. [ADVARSEL (kraftlinje, ubelyste hindringer, vingevirvler etc.)]. KLARERT LANDING

12.3.4.17 Forsinkelse av luftfartøyer

- a) FLY RUNDT (FLY-) PLASSEN
- b) FORETA SIRKLING (TIL HØYRE eller VENSTRE) [FRA NÅVÆRENDE POSISJON]
- c) GJØR NY LANDINGSRUNDE

12.3.4.18 Avbrutt innflyging

- a) GÅ RUNDT
- b) GÅR RUNDT

12.3.4.19 Informasjon til luftfartøyer

- a) UNDERSTELLET SYNES Å VÆRE NEDE
- b) HØYRE (eller VENSTRE eller NESE) HJUL SYNES Å VÆRE OPPE (eller NEDE)
- c) HJULENE SYNES Å VÆRE OPPE
- d) HØYRE (eller VENSTRE eller NESE) HJUL SYNES IKKE Å VÆRE OPPE (eller NEDE)
- e) ADVARSEL VINGEVIRVLER [FRA ANKOMMENDE (eller AVGÅENDE) (type luftfartøy)] [tilleggsopplysninger som nødvendig]
- f) ADVARSEL JETUTBLÅSNING
- g) ADVARSEL PROPELLSTRØM

12.3.4.20 Forlating av rullebanen og samband etter landing

- a) KONTAKT "GROUND" (frekvens)
- b) NÅR [RULLEBANEN ER] FORLATT KONTAKT "GROUND" (frekvens)
- c) FORLAT [RULLEBANEN] RASKT
- d) DIN STAND (eller PORT) (benevnelse)
- e) TA (eller SVING) FØRSTE (eller ANDRE, eller PASSENDE) VENSTRE (eller HØYRE) OG KONTAKT "GROUND" (frekvens)
- f) LUFTTAKS TIL HELIKOPTER STAND (eller PARKERINGSPOSISJON FOR HELIKOPTER) (område)
- g) LUFTTAKS TIL (eller VIA) (sted eller rute som nødvendig) [ADVARSEL (opplysninger om farefulle forhold, mindre taksende luftfartøyer, personer etc.)]

- h) LUFTTAKS VIA (direkte som anmodet om, eller spesifisert rute) TIL (sted, helikopterplass, område i bruk, rullebane (i eller ikke i bruk)). UNNGÅ (luffartøyer eller kjøretøyer eller personer)

12.3.5 Koordinering mellom ATS enheter

Ingen av fraseologiene i dette punktet er oversatt til norsk.

12.3.6 Fraseologier tilknyttet CPDLC

Ingen av fraseologiene i dette punktet er oversatt til norsk.

12.4 Fraseologi ved utøvelse av ATS overvåkingstjeneste

12.4.1 Generelle fraseologier ved utøvelse av ATS overvåkingstjeneste

12.4.1.1 Identifisering av luftfartøy

- a) RAPPORTER KURS [OG FLYGENIVÅ (eller HØYDE)]
- b) FOR IDENTIFISERING SVING VENSTRE (eller HØYRE) til KURS (tre sifre)
- c) SEND FOR IDENTIFISERING OG RAPPORTER KURS
- d) RADAR KONTAKT [posisjon]
- e) IDENTIFISERT [posisjon]
- f) IKKE IDENTIFISERT [årsak] [GJENOPPTA (eller FORTSETT) EGEN NAVIGERING]

12.4.1.2 Posisjonsopplysninger

POSISJON (avstand) (retning) AV (spesielt punkt) (eller OVER eller TVERS AV (spesielt punkt))

12.4.1.3 Vektoreringsinstruksjoner

- a) FORLAT (spesielt punkt) PÅ KURS (tre sifre)
- b) FORTSETT PÅ KURS (tre sifre)
- c) FORTSETT PÅ NÅVÆRENDE KURS
- d) FLY PÅ KURS (tre sifre)
- e) SVING VENSTRE (eller HØYRE) TIL KURS (tre sifre) [årsak]
- f) SVING VENSTRE (eller HØYRE) (antall) GRADER [årsak]
- g) STOPP SVING PÅ KURS (tre sifre)
- h) FLY PÅ KURS (tre sifre), NÅR MULIG FORTSETT DIREKTE (navn) (spesielt punkt)
- i) KURSEN ER GOD

12.4.1.4 Avslutning av vektorering

- a) GJENOPPTA EGEN NAVIGERING (luftfartøyets posisjon) (instruksjoner)
- b) GJENOPPTA EGEN NAVIGERING [DIREKTE] (spesielt punkt) [MAGNETISK TREKK (tre sifre) AVSTAND (antall) MIL]

12.4.1.5 Manøvrer

- a) FORETA EN TRESEKSTI SVING TIL VENSTRE (eller HØYRE) (årsak)
- b) FORETA SIRKLING TIL VENSTRE (eller HØYRE) (årsak)

- c) FORETA ALLE SVINGER MED SVINGEHASTIGHET EN (eller SVINGEHASTIGHET EN HALV, eller (antall) GRADER PER SEKUND) START OG STOPP ALLE SVINGER PÅ KOMMANDOEN "NÅ"
- d) SVING VENSTRE (eller HØYRE) NÅ
- e) STOPP SVING NÅ

Note:

- a) PÅ GRUNN AV TRAFIKK
- b) FOR Å ATSKILLE
- c) FOR Å FORSINKE
- d) TIL MEDVINDSLEGG (eller "BASE"-LEGG, eller SLUTTINNLEGG)

12.4.1.6 Hastighetskontroll

- a) RAPPORTER HASTIGHET
- b) HASTIGHET (antall) KNOP
- c) HOLD (antall) KNOP [ELLER HØYERE (eller ELLER LAVERE)] INNTIL (spesielt punkt)
- d) IKKE OVERSTIG (antall) KNOP
- e) HOLD NÅVÆRENDE HASTIGHET
- f) ØK (eller REDUSER) HASTIGHETEN TIL (antall) KNOP [ELLER HØYERE (eller ELLER LAVERE)]
- g) ØK (eller REDUSER) HASTIGHETEN MED (antall) KNOP
- h) GJENOPPTA NORMAL HASTIGHET
- i) REDUSER TIL MINIMUM INNFLYGINGSHASTIGHET
- j) REDUSER TIL "MINIMUM CLEAN SPEED"
- k) GJENOPPTA PUBLISERT HASTIGHET
- l) INGEN HASTIGHETSRESTRIKSJONER [FRA FLYGEKONTROLLEN]

12.4.1.7 Posisjonsmeldinger

- a) SLØYF POSISJONSMELDINGER [INNTIL (spesifisering)]
- b) NESTE (POSISJONS-) MELDING VED (spesielt punkt)
- c) (POSISJONS-) MELDINGER BARE PÅKREVET VED (sted(er))
- d) GJENOPPTA POSISJONSRAPPORTERING

12.4.1.8 Trafikkinformasjon og unnvikelsesmanøvre

- a) TRAFIKK KLOKKEN (retning etter "klokkemetoden") (avstand) (flygeretning) [andre relevante opplysninger]:
  - 1) UKJENT
  - 2) SAKTEGÅENDE
  - 3) HURTIGGÅENDE
  - 4) NÆRMER SEG
  - 5) MOTSATT (eller SAMME) RETNING
  - 6) INNHENTES/INNHENTER
  - 7) KRYSSER FRA VENSTRE MOT HØYRE (eller HØYRE MOT VENSTRE)
  - 8) (luftfartøyets type)
  - 9) (høyde)
  - 10) STIGENDE (eller NEDSTIGENDE)
- b) BER OM VEKTORERING
- c) ØNSKER DU VEKTORERING?

- d) KLAR AV TRAFIKKEN [instruksjoner slik det passer]
- e) SVING VENSTRE (eller HØYRE) ØYEBLIKKELIG TIL KURS (tre sifre) FOR Å UNNGÅ [UIDENTIFISERT] TRAFIKK (retning etter "klokkemetoden" og avstand)
- f) SVING VENSTRE (eller HØYRE) (antall) GRADER ØYEBLIKKELIG FOR Å UNNGÅ [UIDENTIFISERT] TRAFIKK KLOKKEN (retning etter "klokkemetoden" og avstand)

12.4.1.9 Kommunikasjon og kommunikasjonssvikt

- a) [HVIS] RADIOKONTAKT MISTES (instruksjoner)
- b) HVIS INGEN RADIOSENDING MOTTAS I LØPET AV (antall) MINUTTER (eller SEKUNDER) (instruksjoner)
- c) SVAR IKKE MOTTATT (instruksjoner)
- d) HVIS DU HØRER [manøver instruksjoner eller SQUAWK (kode eller IDENT)]
- e) (manøver, SQUAWK eller IDENT) OBSERVERT. POSISJON (luftfartøyets posisjon). [(instruksjoner)]

12.4.1.10 Avslutning av radar- og/eller ADS-B tjeneste

- a) RADAR TJENESTE (eller IDENTIFISERING) AVSLUTTET [på grunn av (årsak)] (instruksjoner)
- b) VIL SNART MISTE IDENTIFISERING (nødvendige instruksjoner eller informasjon)
- c) IDENTIFISERING MISTET [årsak] (instruksjoner)

12.4.1.11 Bortfall av radar- og/eller ADS-B utstyr

- a) SEKUNDÆRRADAR UTE AV DRIFT (opplysninger som nødvendig)
- b) PRIMÆRRADAR UTE AV DRIFT (opplysninger som nødvendig)
- c) ADS-B UTE AV DRIFT (opplysninger som nødvendig)

12.4.2 Radar i innflygingskontrolltjenesten

12.4.2.1 Vektorering for innflyging

- a) VEKTORERING FOR (type innflyging (ILS, NDB etc.)) RULLEBANE (nummer)
- b) VEKTORERING FOR VISUELL INNFLYGING RULLEBANE (nummer). RAPPORTER FLYPLASSEN (eller RULLEBANEN) I SIKTE
- c) VEKTORERING TIL (posisjon i landingsrunden)
- d) VEKTORERING FOR OVERVÅKINGSINNFLYGING RULLEBANE (nummer)
- e) Fraseologien er ikke oversatt til norsk
- f) (type) INNFLYGING IKKE TILGJENGELIG PÅ GRUNN AV (årsak) (alternative instruksjoner)

12.4.2.2 Vektorering for ILS og lignende landingshjelpemidler

- a) POSISJON (antall) MIL FRA (fiks). SVING VENSTRE (eller HØYRE) TIL KURS (tre sifre)
- b) DU VIL AVSKJÆRE (radiohjelpemiddel eller trekk) (avstand) FRA (spesielt punkt eller LANDINGSPUNKTET)
- c) BER OM (avstand) SLUTTINNLEGG
- d) KLARERT (type innflyging) INNFLYGING RULLEBANE (nummer)

- e) RAPPORTER ETABLERT PÅ [ILS] RETNINGSSTRÅLE (eller PÅ GBAS/SBAS/MLS INNFLYGINGSKURS)
- f) NÆRMER DEG FRA VENSTRE (eller HØYRE) [RAPPORTER ETABLERT]
- g) SVING VENSTRE (eller HØYRE) TIL KURS (tre sifre) [FOR AVSKJÆRING] eller [RAPPORTER ETABLERT]
- h) FORVENT VEKTORERING TVERS OVER (retningsfyrets innflygingskurs eller radiohjelpemiddel) (årsak)
- i) DENNE SVING VIL TA DEG GJENNOM (retningsfyrets innflygingskurs eller radiohjelpemiddel) [årsak]
- j) TAR DEG GJENNOM (retningsfyrets innflygingskurs eller radiohjelpemiddel) [årsak]
- k) HOLD (høyde) TIL AVSKJÆRING AV GLIDEBANEN
- l) RAPPORTER ETABLERT PÅ GLIDEBANEN
- m) AVSKJÆR (retningsfyrets innflygingskurs eller radiohjelpemiddel) [RAPPORTER ETABLERT]

12.4.2.3 Manøvrering under uavhengige og avhengige parallelle innflyginger

- a) KLARERT (type innflyging) INNFLYGING RULLEBANE (nummer) VENSTRE (eller HØYRE)
- b) DU HAR KRYSSSET RETNINGSSTRÅLEN (eller GBAS/SBAS/MLS SLUTTINNLEGGSKURS). SVING VENSTRE (eller HØYRE) ØYEBLIKKELIG OG GÅ TILBAKE TIL RETNINGSSTRÅLEN (eller GBAS/SBAS/MLS SLUTTINNLEGGSKURS)
- c) FREKVENS FOR ILS RETNINGSFYR (eller MLS) RULLEBANE (nummer) VENSTRE (eller HØYRE) ER (frekvens)
- d) SVING VENSTRE (eller HØYRE) (antall) GRADER (eller KURS) (tre sifre) ØYEBLIKKELIG FOR Å UNNGÅ TRAFIKK [SOM AVVIKER FRA TILSTØTENDE INNFLYGING], STIG TIL (høyde)
- e) Fraseologien er ikke oversatt til norsk

12.4.2.4 Overvåkningsradar for innflyging

12.4.2.4.1 Utøvelse av tjeneste

- a) DETTE VIL BLI EN INNFLYGING MED OVERVÅKINGSRADAR RULLEBANE (nummer) SOM AVSLUTTES (avstand) FRA LANDINGSPUNKTET, HINDERFRI HØYDE (antall) FOT SJEKK DINE MINIMA [HVIS DU GÅR RUNDT (instruksjoner)]
- b) INNFLYGINGSINSTRUKSJONER AVSLUTTES (avstand) FRA LANDINGSPUNKTET

12.4.2.4.2 Høydeinstruksjoner

- a) BEGYNN NEDSTIGNING NÅ [FOR EN (antall) GRADERS GLIDEBANE]
- b) (avstand) FRA LANDINGSPUNKTET BØR HØYDEN VÆRE (antall) FOT

12.4.2.4.3 Posisjonsangivelser (avstand) FRA LANDINGSPUNKTET

12.4.2.4.4 Sjekker

- a) SJEKK UNDERSTELLET
- b) OVER TERSKELEN

12.4.2.4.5 Fullførelse av innflyging

- a) RAPPORTER VISUELL
- b) RAPPORTER RULLEBANE [-LYS] I SIKTE
- c) INNFLYGING FULLFØRT [KONTAKT (enhet)]

12.4.2.5 PAR Innflyging

Ingen av fraseologiene i dette punktet er oversatt til norsk.

12.4.3 Fraseologier ved bruk av sekundærradar og ADS-B

12.4.3.1 Ved innhenting av opplysninger om SSR utstyrets egenskaper

- a) MELD FRA OM TRANSPONDEREGENSKAPER
- b) TRANSPONDER (som angitt i reiseplanen)
- c) INGEN TRANSPONDER

12.4.3.2 Ved innhenting av opplysninger om ADS-B utstyrets egenskaper

- a) MELD FRA OM ADS-B EGENSKAPER
- b) ADS-B SENDER (datalink)
- c) ADS-B MOTTAKER (datalink)
- d) INGEN ADS-B

12.4.3.3 Ved instruksjon om innstilling av transponderutstyr

- a) FOR START SQUAWK (kode)
- b) SQUAWK (kode)

12.4.3.4 Ved valg på nytt av tildelt mode og kode

- a) VELG PÅ NYTT SQUAWK [(mode)] (kode)
- b) VELGER PÅ NYTT (mode) (kode)

12.4.3.5 Anmodning om å velge på nytt luftfartøyets identitetsopplysning VELG PÅ NYTT [ADS-B ELLER MODE S] LUFTFARTØYETS IDENTIFIKASJON

12.4.3.6 Ved bekreftelse av valgt mode og kode

- a) BEKREFT SQUAWK (kode)
- b) SQUAWKING (kode)

12.4.3.7 Anmodning om bruk av transponderutstyrets "IDENT" anordning

- a) SQUAWK [(kode)] [OG] IDENT
- b) SQUAWK LOW
- c) SQUAWK NORMAL
- d) SEND ADS-B IDENT

12.4.3.8 Anmodning om midlertidig stopp av transponderutstyrets sendinger SQUAWK STANDBY

12.4.3.9 Anmodning om å velge kode for nødsituasjon SQUAWK MAYDAY [KODE SJU-TUSEN-SJU-HUNDRE]

12.4.3.10 Anmodning om å slå av transponderutstyret og/eller ADS-B senderen

- a) STOPP SQUAWK [SEND BARE ADS-B]
- b) STOPP SENDING AV ADS-B [SQUAWK BARE (kode)]

12.4.3.11 Anmodning om aktivisering av Mode C for sending av høydeopplysninger

- a) SQUAWK CHARLIE
- b) SEND ADS-B HØYDE

12.4.3.12 Anmodning om kontroll av høydemålerinnstilling og bekreftelse av høyde
KONTROLLER HØYDEMÅLERINNSTILLING OG BEKREFT (høyde)

12.4.3.13 Anmodning om å stoppe sending av høydeopplysninger på grunn av feil ved utstyret

- a) STOPP SQUAWK CHARLIE FEIL INDIKASJON
- b) STOPP SENDING AV ADS-B HØYDE [(FEIL INDIKASJON, eller årsak)]

12.4.3.14 Anmodning om kontroll av høyden
BEKREFT (høyde)

12.5 Fraseologier ved bruk av automatisk posisjonsovervåking - kontrakt (ADS-C)

12.5.1 Generelle ADS-C fraseologier

12.5.1.1 Bortfall av ADS-C

ADS-C (eller ADS-KONTRAKT) UTE AV DRIFT (informasjon som nødvendig)

12.6 Varslingsfraseologi

12.6.1 Varslingsfraseologi

12.6.1.1 Advarsel om lav høyde

(luftfartøyets kallesignal) ADVARSEL OM LAV HØYDE, SJEKK DIN HØYDE ØYEBLIKkelig, QNH ER (tall) [HEKTOPASCAL] [MINSTE FLYGEHØYDE ER (høyde)]

12.6.1.2 Terrengvarsel

(luftfartøyets kallesignal) TERRENGVARSEL (forslag til handling for flyger, hvis mulig)

12.7 Fraseologier til bruk mellom besetning på luftfartøy og bakkepersonell

Ingen av fraseologiene i dette punktet er oversatt til norsk.

Norsk oversettelse av fraseologi i forskriften § 13.

§ 13 (1)

- a) INGEN SKYER AV BETYDNING

§ 13 (2)

- a) VINDSKJÆR VARSLET
- b) VINDSKJÆR VARSLET OG RAPPORTERT
- c) VINDSKJÆR RAPPORTERT

§ 13 (3)

- a) ADVARSEL ROTORVIRVLER

§ 13 (7)

- a) ANNULLERER MIN IFR-FLYGING
- b) IFR-FLYGING ANNULLERT KLOKKEN (tid)
- c) AVSLUTTER REISEPLAN KLOKKEN (tid)
- d) REISEPLAN AVSLUTTET KLOKKEN (tid)

§ 13 (8)

- a) BER OM SPESIELL VFR (detaljer om rute etc.)
- b) KLARERT SPESIELL VFR (restriksjoner etc.)

§ 13 (9)

- a) BER OM VFR NATT (rute, område, høyde etc.)
- b) KLARERT VFR NATT (restriksjoner etc.)

§ 13 (10)

- a) BER OM QTE (eller RETTVISENDE PEILING)
- b) SEND FOR QTE (eller RETTVISENDE PEILING)
- c) QTE (eller RETTVISENDE PEILING) (FRA) (sted) ER (antall grader)
- d) BER OM QDR (eller MAGNETISK PEILING)
- e) SEND FOR QDR (eller MAGNETISK PEILING)
- f) QDR (eller MAGNETISK PEILING) (FRA) (sted) ER (antall grader)
- g) BER OM QUJ (eller RETTVISENDE KURS)
- h) SEND FOR QUJ (eller RETTVISENDE KURS)
- i) QUJ (eller RETTVISENDE KURS) (TIL) (sted) ER (antall grader)
- j) BER OM QDM (eller MAGNETISK KURS)
- k) SEND FOR QDM (eller MAGNETISK KURS)
- l) QDM (eller MAGNETISK KURS) (TIL) (sted) ER (antall grader)

Norsk oversettelse av fraseologi i Doc 7030 kapittel 10

10.1 RNAV

Ingen av fraseologiene i dette punktet er oversatt til norsk.

10.4 Aerodrome Operations

Ingen av fraseologiene i dette punktet er oversatt til norsk.

10.5 ATFM

- SLOT (klokkeslett)
- REVIDERT SLOT (klokkeslett)
- SLOT KANSELLERT, MELD FRA NÅR KLAR
- FLYGINGEN ER UTSATT INNTIL VIDERE PÅ GRUNN AV (årsak)
- UTSETTELSE OPPHEVET, MELD FRA NÅR KLAR
- OPPSTART KAN IKKE GODKJENNES PÅ GRUNN AV UTLØPT SLOT. BE OM NY SLOT
- OPPSTART KAN IKKE GODKJENNES PÅ GRUNN AV SLOT KLOKKEN (klokkeslett). BE OM OPPSTART KLOKKEN (klokkeslett)